

ת"פ 609/12/15 - מדינת ישראל נגד עובדה דנדיס, לואי דנדיס, א ב

בית המשפט המחוזי בירושלים

כבוד הנשיא (בפועל) אהרן פרקש ת"פ 609-12-15 מדינת ישראל נ' דנדיס ואח'
בעניין: מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
באמצעות עו"ד ג'ני קליימן

המאשימה

נגד

1. עובדה דנדיס (עציר)
2. לואי דנדיס (עציר)
- ע"י ב"כ עו"ד רמזי קטילאת
3. א ב (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד מופיד חאג'

הנאשמים

גזר דין

בעניינם של הנאשמים 1 ו- 2

במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, הורשע הנאשם 1 (עובדה דנדיס), ביום 2.6.16, על פי הודייתו בכתב האישום המתוקן, **בשלוש עבירות** של גרם חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) בצירוף סעיף 29 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); באותו יום הורשע גם הנאשם 2 (לואי דנדיס) על פי הודייתו בכתב האישום המתוקן, **בשתי עבירות** של גרם חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) בצירוף סעיף 29 בחוק. אציין, כי באותו מועד הורשע גם הנאשם 3 (א ב) בעבירה אחת של חבלה בכוונה מחמירה. ברם, זה היה קטין על גבול הבגירות בעת ביצוע העבירה, וגזר דינו יינתן במועד מאוחר יותר.

המסכת העובדתית שביסוד הרשעת הנאשמים, כפי שפורטה בכתב האישום המתוקן היא כלהלן:

1. **האישום הראשון.** ביום 14.10.15 בשעות הערב, התאספו הנאשמים 1 ו-3 יחד עם צעירים נוספים לצורך הפרת הסדר בכיכר אלנח"ל בראס אל עמוד (להלן: "**הכיכר**"), וידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון. כאשר הגיעו לכיכר כלי רכב של כוחות הביטחון, יידו הנאשמים 1 ו-3, יחד עם מתפרעים נוספים, כשהם רעולי פנים, אבנים ובקבוקי תבערה, לעבר כלי הרכב ממרחק של כ-20 מטרים. בקבוק תבערה אחד יודה על ידי הנאשמים 1 ו-3. בקבוקי תבערה שהוצתו וידו על ידי אחרים פגעו בכלי הרכב של המשטרה. על פי כתב האישום, במעשים המתוארים, ניסו הנאשמים 1 ו-3, בצוותא חדא, לפגוע באדם בנשק מסוכן או פוגעני אחר, בכוונה לגרום לו חבלה חמורה.

2. **האישום שני.** כשבועיים עובר ליום 8.10.15, בסמוך לשעה 20:30, נפגשו הנאשמים 1 ו-2 עם צעירים נוספים בכיכר, לצורך הפרת סדר שכוונו נגד כוחות הביטחון. בהמשך, בסמוך לשעה 21:00, הגיעו כוחות ביטחון בג'יפים משטרתיים השייכים למשמר הגבול. הנאשמים 1 ו-2 ואותם צעירים נוספים, כאשר הם רעולי פנים, יידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון ממרחק של 30 עד 50 מטרים. על פי האמור בכתב האישום, במעשים המתוארים, ניסו הנאשמים 1 ו-2, בצוותא חדא, לפגוע באדם בנשק מסוכן או פוגעני אחר, בכוונה לגרום לו חבלה חמורה.

3. **האישום שלישי.** ביום 15.9.15 בשעות הערב, התקהלו הנאשמים ואחרים בשכונת משפחת נג'די בראס אל עמוד לצורך הפרות סדר, יידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר שוטרים שעמדו בכיכר, במרחק של כ-30 מטרים מהנאשמים והמתפרעים האחרים. כל אחד מהנאשמים יידה בקבוק תבערה אחד, אותם קיבלו מאנס אבו מיאלה ונאדר נאצר. לפי האמור באישום זה, במעשים אלו, ניסו הנאשמים 1 ו-2 בצוותא חדא, לפגוע באדם בנשק מסוכן או פוגעני אחר, בכוונה לגרום לו חבלה חמורה. כן ניסו הם, בצוותא חדא, לתקוף שוטרים בעת מילוי תפקידם כחוק תוך שהם מזויינים בנשק קר. בנוסף, השתתפו בהתקהלות אסורה שהחלו לבצע בה את מטרתה בהפרת השלום שיש בה להטיל אימה על הציבור. כל זאת ממניע לאומני.

התסקירים של שרות המבחן

4. בתסקיר בעניינו של נאשם 1 נכתב, כי הוא בן 22, רווק, וגדל בשכונת ראס אל עמוד במזרח ירושלים, עם הוריו וחמשת אחיו. הנאשם הוא השלישי בין האחים. אביו אינו מועסק בשנים האחרונות ואמו חולת סרטן ומטופלת בטיפולים כימותרפיים. הוא סיים שמונה שנות לימוד, ולאחר מכן עבד כשלוש שנים במוסך וכשנה וחצי כטבח באולמות אירועים בירושלים. טרם מעצרו עבד במשך תשעה חודשים במאפייה, בה היה מועסק בעבר אביו. בתסקיר נרשם, כי בפני שרות המבחן טען, שההתאספות ההמונית בשכונת ראס אל עמוד, חסימת הכביש, ההתפרעות, הכנת בקבוקי התבערה וזריקתם לעבר כוחות הביטחון לצורך הפרת סדר, כלל לא התרחשו. לדבריו, הוא אך זרק אבנים שעה שאיננו רעול פנים. כן אמר, שפעל כאמור מן הצורך לחוש שייכות לחבריו, שהתנהגו באופן דומה.

5. התרשמות שרות המבחן היתה, כי מדובר בצעיר שנוטה להציג התנהגות בלתי תקינה ובלתי מקובלת כנורמטיבית, תוך טשטוש וערפול הנסיבות והכוונות הקשורות לדפוסי התנהגותו, גם בקשר עם העבירה הנוכחית. שרות המבחן התרשם כי הנאשם 1, שם דגש על המחיר האישי אותו הוא משלם, כאשר הוא מתקשה להתחבר למשמעות מעשיו ולתוצאות האפשריות של התנהלותו. כן התרשם שרות המבחן, שהנאשם מתקשה לקבל החלטות שקולות, ולא מתוך מקום של ריצוי ותוך המגבלה לשמור על האינטרסים של עצמו ולא להסתבך בפלילים. על פי שרות המבחן, הנאשם בעל מאפייני אישיות ילדותיים, וניכר שהוא מתקשה להציב גבולות פנימיים להתנהגותו ולעמוד בגבולות חיצוניים. על אף שהוא הביע רצון לשקם את חייו, שרות המבחן התקשה להעריך את מידת יכולתו להימנע מלבצע עבירות נוספות, נוכח הניתוק שלו ממעשיו והשלכותיהם. שרות המבחן המליץ על עונש מוחשי אשר יחדד עבור הנאשם 1 את המחיר של התנהלותו ויהווה גורם מרתיע.

6. על פי התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם 2, הוא בן 20, רווק, שני מבין ארבעת אחים, שעבד, לדבריו, במשך שנה כמסגר ברמלה והביע רצון לשוב לעסוק בכך. אביו גם הוא מסגר, בעל הכנסה שאינה יציבה, ואמו החלה לאחרונה לעבוד כמורה, על מנת לתרום לכלכלת הבית. לדבריו, הוא בעל קשרים תקינים עם הוריו. על פי הנאשם 2, הוא סיים שש שנות לימוד ועבד מגיל צעיר בעבודות מזדמנות. לנאשם זה אין עבר פלילי ומעצרו הנוכחי הוא הראשון. הנאשם 2 לקח אחריות מלאה על מעשיו. ברם הוא הדגיש, כי לא פעל במחשבה תחילה, ולא היה ממתכנני האירועים, אלא שעקב להט הרגע וההשפעה החברתית ביצע את העבירות. לדבריו, בפני שרות המבחן, העבירות לא נעשו על רקע אידיאולוגי או פוליטי.

7. הערכת שרות המבחן את הנאשם 2 היתה, כי מדובר באדם מצומצם רגשית, הנמנע מחשיפה עצמית ומבירור מעמיק של מצבו. לדברי שרות המבחן, מדובר בבחור צעיר בשלבי גיבוש זהותו, בעל דימוי עצמי גברי לא מגובש, אשר בא לידי ביטוי בתיאורו כמושפע חברתית, ומונע ממקום של להוכיח את זהותו בפני אחרים. נאמר, כי התנהלותו בהליך הנוכחי מראה על חוסר בשלות רגשית ואי הפעלת שיקול דעת מספק. הערכת שרות המבחן

עמוד 2

היא שהנאשם 2 משתייך לרמת סיכון בינונית ברמת חומרה גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק. שרות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית וסבר, כי הנאשם 2 זקוק לענישה מוחשית ומציבת גבול, תוך התחשבות בגילו הצעיר והיותו נעדר עבר פלילי.

8. אציין כבר עכשיו, כי בדיון בפניי (ביום 22.9.16) חזר בו הנאשם 1 מדבריו לקצינת שרות המבחן, לפיהם ביצע רק חלק מהמעשים. הווה אומר, מוסכם, גם על הנאשם 1 והוא הודה בכך בפניי, שהוא ביצע את כלל המעשים המתוארים בכתב האישום המתוקן.

כן הבהיר הנאשם 2 בפניי, כי הוא מודה בכלל העובדות שבכתב האישום המתוקן, לרבות אלו של האישום השלישי, לפיו בוצעו המעשים ממניע לאומני.

הסדר הטיעון והטיעונים לעונש

9. בהסדר הטיעון סוכם, כי הנאשמים יודו בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשעו בעבירות המיוחסות להם. כן סוכם שהצדדים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעניין העונש, אך לא יסטו מהעובדות שבכתב האישום המתוקן.

10. ביום 21.7.16 נשמעו טיעונים בעל-פה והוגש הרישום הפלילי של הנאשם 1. ברם, עקב תקלה עם חברת ההקלטה ושבתת עובדי בית המשפט, לא נותר רישום של הדיון והצדדים הגישו טיעונים בכתב.

11. ב"כ המאשימה, עו"ד ג'ני קליימן, טענה, כי אירועי האישום הראשון הם החמורים ביותר, שכן בגדר זה היה המרחק מהרכב המשטרתי הקצר ביותר ואחד מבקבוקי התבערה גם פגע בו. עוד טענה, כי הערך המוגן בסעיף 329 בחוק הוא שלמות הגוף. לדידה, הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בתכנון המוקדם שנדרש לצורך הכנת בקבוקי תבערה. כן טענה, שאין להפחית מחלקם של הנאשמים באירועים, משום שלעיתים מפרי החוק מתחבאים מאחורי האנונימיות של הפרת החוק יחד עם רבים אחרים. משכך, טענה, כי יש להעביר מסר תקיף כלפי הגורמים שרשויות האכיפה מצליחה להביא לדין. עוד אמרה, שהנזק שיכול בקבוק תבערה לגרום הוא ידוע, ובמקרה זה גם פגע אחד הבקבוקים בג'יפ משטרתי. כן הדגישה את הרקע האידיאולוגי שבבסיס העבירות, שנועד לכרסם את מרקם החיים השברירי ואת יסודות שלטון החוק. כיום יש עונש מינימום על יידוי אבנים ובית המשפט העליון, כך ב"כ המאשימה, עמד על הצורך בהחמרה הדרגתית של הענישה בעבירות מסוג דא.

12. עוד טענה ב"כ המאשימה, כי מתחם העונש ההולם נע ביחס לכל אחד מהאירועים בין ארבע לשבע שנים, כאשר היא נכונה לראות בהתפרעויות נושא האישום הראשון והשלישי כ"אירוע אחד", נוכח סמיכות הזמנים, ולטעמה האירועים נושא כתב האישום השלישי הם בגדר אירוע אחר. משכך, סברה המאשימה, כי הענישה הראויה לנאשם 1 צריכה לעמוד על שבע (7) שנות מאסר ולנאשם 2, חמש (5) שנות מאסר. המאשימה הכירה בכך שהודיית הנאשמים חסכה בזמן השיפוטי ואף טענה בכתב כי אין להם עבר פלילי (וזאת הגם, שכאמור, המרשם הפלילי של נאשם 1 הוגש קודם לכן). בסוף דבריה, טענה, כי יש לאזן בין האמור לרשום בתסקירי המבחן שמלמדים כי לא מתקיים הליך שיקומי וכי הנאשמים לא הפנימו את חומרת מעשיהם.

13. מנגד טען ב"כ הנאשמים, עו"ד רמזי קטילאת, כי ההתפרעויות היו אירועים ספורדיים, ללא תכנון מוקדם, ואין בכך שנזרקו בהם בקבוקי תבערה, כדי להצביע על תכנון או ארגון של הנאשמים. עוד טען, כי בהתפרעות הראשונה והשלישית זרקו הנאשמים רק בקבוק תבערה אחד, דבר המלמד, לשיטתו, כי לא דבקו במטרה לפגוע בכוחות הביטחון, בניגוד לשותפיהם, שלא נתפסו. בנוסף נטען, כי אין להשליך עליהם את כלל תוצאות מעשי המתפרעים, משום שהמטרה, באופן מובן, אינה יכולה לבצע "אכיפה מלאה".

באשר לנזק, טען ב"כ הנאשמים, כי משמעות העובדה שיידוי בקבוקי התבערה נעשה ממרחק של עשרות מטרים היא, כי פוטנציאל הנזק קטן. כן טען בשם הנאשם 1, שאין לייחס לו את תוצאות הפגיעה בג'יפ המשטרתית. עוד נטען, כי אין להשוות פגיעה בכוחות מזויינים, ממוגנים, הערוכים ומוכשרים להתמודד עם אירועים שכאלו, לבין פגיעה באזרחים תמימים. אמנם, כך הוסיף, הדבר אינו מצדיק פגיעה בסמלי המדינה ומי שאמון על בטחון הציבור, אך יש בו להשליך על סוגית הנזק. הנאשמים גם הסבירו, כי פעלו מתוך התלהטות הרוחות ולא ממניע אידיאולוגי. לטענתם, מעדו, אך אין מדובר באורח חיים שאומץ על ידם מילדות.

14. ב"כ הנאשמים טען, כי כלל ההתפרעויות הן בגדר אירוע אחד, נוכח הסמיכות בזמן ואופי המעשים. לדידו, מתחם הענישה צריך לנוע, ביחס לנאשם 1 בין עשרים וארבע (24) חודשי מאסר עד לארבעים ושמונה (48) חודשי מאסר, וביחס לנאשם 2 בין שמונה עשר (18) חודשי מאסר עד לשלושים ושישה (36) חודשי מאסר. בפועל, טענו יש לגזור לא יותר משלושים (30) חודשי מאסר על הנאשם 1, ועשרים וארבע (24) חודשי מאסר על הנאשם 2.

15. הנאשמים הודיעו כי הם מסתפקים במה שאמר בא כוחם ואינם מבקשים להוסיף על כך.

16. ב"כ הצדדים הפנו לפסיקה התומכת בטענותיהם.

דין לפי סעיף 113 בחוק

"אירוע אחד" או יותר?

17. סעיף 40ג בחוק קובע, כי אם הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, ואם הרשיע אותו בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם על כל אירוע בנפרד.

18. כידוע, בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל** (29.10.14) נקבע, כי מספר עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, הנובע (בין השאר) מסמיכות זמנים, או משום שמדובר בתכנית עבריינית אחת, יהוו "אירוע אחד" (פסקה 5 בפסק דינה של כב' השופט ד' ברק ארז, וראו גם פסקה 2 בפסק דינו של כב' השופט ע' פוגלמן). ברם, ניצני החקיקה מלמדים על דעת המחוקק כי יישום מבחן זה בפסיקה רחב מן הרצוי, וחותר תחת מטרת סעיף ריבוי העבירות (הצעת חוק העונשין (תיקון 128) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשע"ו-2016). התייחסות לדעה זו של המחוקק מצאה ביטוי אף בפסיקה, שם גם נשמעה ביקורת על מבחן "הקשר ההדוק", כמבחן רחב שאינו נותן די משקל לבחינת האירוע מנקודת מבטם של נפגעי העבירה אלא סוכם אותם יחד (ע"פ 5668/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (17.3.16) (להלן: "עניין מזרחי"), פסקה 27 בפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג ופסק דינו של כב' השופט נ' הנדל; ת"פ (מחוזי י-ם) 44491-08-15 **מדינת ישראל נ' אוחנה** (19.7.16), פסקאות 53 - 57).

19. ניתן ללמוד מטענות הנאשמים (ובניגוד לכוונתם), כי כתב האישום כולל שלושה אירועים שונים. זאת מדוע? משום שאלו טוענים, כי כל התפרעות היתה בגדר התלהבות של הרגע - "...התארגנות **ספוראדית**, המונית המתרחשת ברחובות העיר וכוללת מספר משתתפים שאין כל אינדיקציה לטיב הקשר ביניהם" (ההדגשות שלי - א' פ'; עיקרי הטיעון מטעם הנאשמים בסעיף 3). קרי, לדידם אין מדובר בתוכנית אחת, שההתפרעויות השונות הן חלק ממנה, אלא פעולות נפרדות (והשוו: ת"פ (מחוזי י-ם) 1847-05-17 **מדינת ישראל נ' אעביד** (3.6.15) (להלן: "ת"פ אעביד"), פסקה 15, שאושר בע"פ 4702/15 **עביד נ' מדינת ישראל** (20.4.16).

(להלן: "ע"פ עביד"), פסקה 10 - הגם ששם דובר על הפרשי זמן נרחבים יותר בין אירוע לאירוע).

20. בנוסף, לא ראיתי ממש בהפרדה אותה ביצעה המאשימה בין האירועים מושא האישום השני והשלישי, בשונה מהראשון. לדבריה, האיחוד בוצע עקב סמיכות הזמנים, אולם בחינת תאריכי האישומים מלמדת כי הם נעשו במרווחים דומים: אירועי האישום הראשון התרחשו ביום 14.10.15, אירועי האישום השני התרחשו ביום 24.9.15 לערך (כשבועיים לפני 8.10.15), ואירועי האישום השלישי התרחשו ביום 15.9.15.

21. מאידך, לא ראיתי לסטות מההסכמה החלקית אליה הגיעו הצדדים ולפיה יש לראות, באישום השני והשלישי כ"אירוע אחד". זאת, הגם שניתן היה לומר כי כל אישום הוא "אירוע" בפני עצמו.

מתחם הענישה

22. בסעיף 40ג(א) בחוק נאמר, כי "בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט". בסעיף 40ב לחוק נאמר, כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

23. בית המשפט העליון מצא לנכון להדגיש, כי עקרון ההלימה מביא בחשבון את חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם. קרי, יש להתחשב לא רק בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה. בקביעת המתחם יובאו רק השיקולים הקשורים בעבירה, בעוד שנסיבותיו האישיות של הנאשם מובאות בחשבון אך במניין השיקולים בקביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה. עוד ציין בית המשפט, כי אומנם המחוקק לא התייחס להיקפו הרצוי של מתחם הענישה, אולם ברי כי מתחם רחב מאוד לא ישרת את תכליתו של תיקון 113 (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13)), פסקאות 23 - 24). כן הדגיש בית המשפט, כי הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הנבחנות בעת קביעת מתחם הענישה (כמפורט בסעיף 40ט בחוק) והנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הנבחנות בגזירת העונש (כמפורט בסעיף 40יא בחוק), אינן רשימה סגורה, ואין בנסיבות שציין המחוקק שאותן פרט במפורש כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לשקול נסיבות נוספות (סעיף 40יב בחוק) (שם, שם).

24. הווה אומר, ועל פי ההלכה הנוהגת, עתה עלי להידרש לשלוש אמות מידה: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו; (2) מדיניות הענישה הנהוגה; ו-(3) הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (עניין מזרחי, פסקה 32 בפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג).

25. אשר לערך החברתי המוגן על ידי סעיף 329 חבלה בכוונה מחמירה. לשון תת סעיף (א)(2) היא כדלקמן: "העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, או להתנגד למעצר או לעיכוב כדין, שלו או של זולתו, או למנוע מעצר או עיכוב כאמור, דינו - מאסר עשרים שנים: ... (2) מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין, באבן או בנשק מסוכן או פוגעני אחר". ברי, כי הערך המוגן בגדרי סעיף זה הנו השמירה על הגוף והנפש. כמו כן, בעצם ההשתתפות בהתפרעות בה מיוזמת אבנים ומושלכים בקבוקי תבערה אל עבר כוחות הביטחון, נפגע ערך השמירה על הסדר הציבורי (ת"פ אעבדי, פסקה 17; ת"פ (מחוזי חיפה) 7975-08-14 מדינת ישראל נ' פלוני (29.4.15), פסקה 25). כן ניתן ללמוד על החשיבות אותה הקנה המחוקק לשמירה על ערכים אלו מעצם העונש שבצד העבירה - עשרים שנות מאסר. יצוין, כי בחודש נובמבר 2015 תוקן החוק (תיקון מס' 120) ונקבע בסעיף 329(ב) עונש מינימום, כי עונשו של

העובר עבירה לפי סעיף 329(א)(2), "**...לא יפחת עונשו מחמישית העונש המרבי שנקבע לעבירה אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו**", היינו עונש מינימום של חמש שנות מאסר. דומה, כי הוראת חוק זו אינה חלה בענייננו, אולם יש בה ללמד על החומרה בה רואה המחוקק את המבצע את המעשים המפורטים בסעיף 329(א)(2) לחוק.

26. סעיף 40ט בחוק מונה את **הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה**, בהן יש להתחשב בקביעת מתחם הענישה.

26.1 **התכנון שקדם לביצוע העבירה - המאשימה טענה כי יש ללמוד מהמצאת בקבוקי התבערה על ידי אחרים, כי מדובר בנושא הדורש תכנון. מנגד טענו הנאשמים, כי הצטרפו להתפרעויות בלהט הרגע.**

סבורני, כי הגם שנכון הוא שהמצאות בקבוקי תבערה מצריכה תכנון, אין בעובדות כתב האישום דבר המעיד על כך שהיו אלו הנאשמים שהמציאו את בקבוקי התבערה. בהיעדר הוכחה שיש בה ללמד אחרת, אני מקבל את הסבר הנאשמים, כי הגיעו למקום והצטרפו לאחרים וכי לא ניתן ללמוד ממעשיהם על תכנון מוקדם.

26.2 **חלקם היחסי של הנאשמים - המאשימה טענה כי במקרים כגון דא, אין לחדד מאשמתו של אדם בודד, משום שנעשה שימוש במעטה האנונימיות שהתפרעות הרבים מספקת. הנאשמים טענו כי אין להשליך עליהם את אשמתם של אחרים. סבורני, כי הצדק עם המאשימה בעניין זה. מי שמצטרף להתפרעות בה מושלכים בקבוקי תבערה, אף אם הוא עצמו אינו ממשליכי הבקבוקים, נותן ידו להפרת הסדר, מקשה על כוחות המשטרה מלבצע את תפקידם, ומאפשר לאחרים להשליך את בקבוקי התבערה. מה גם, שבמקרה דנן המדובר על נאשמים שהם עצמם השליכו בקבוקי תבערה.**

26.3 **הנזק שצפוי היה להיגרם מהעבירה - הנאשמים טענו שהמרחק הרב ממנו יידו את האבנים וזרקו את בקבוקי התבערה מעיד כי פוטנציאל הנזק היה קטן. אינני מסכים לכך. אף מהמרחקים המתוארים בכתב האישום, הנזק שצפוי היה להיגרם הוא רב. אינני רואה צורך להרחיב באשר לחומרת הנזק שעלול להיגרם לגוף ולנפש ולרכוש בגין יידוי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה, גם מהמרחקים המצוינים בכתב האישום.**

26.4 **הנזק שנגרם מביצוע העבירה - למרבה המזל, המעשים האמורים הסתיימו אך בנזק לרכוש - פגיעת בקבוק תבערה בג'יפ המשטרתי כאמור באישום הראשון.**

26.5 **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה - הנאשמים טענו כי לא ביצעו את המעשים ממניע לאומני. ברם, בגדרי האישום השלישי נכתב כי הנאשמים 1 ו-2 "השתתפו בהתקהלות אסורה שהחלו לבצע בה את מטרתה בהפרת השלום, שיש בה להטיל אימה על הציבור. כל זאת ממניע לאומני". אינני רואה כיצד ניתן להפריד ממניע ההתפרעויות, שהוא לאומני, למניע של הנאשמים להצטרף אליהן, גם אם עשו זאת בלהט הרגע, כטענתם.**

27. כן יש להידרש לפסיקה השונה.

28. בע"פ 7517/15 מדינת ישראל נ' עביד (9.3.16) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה והחמיר את עונשם של מספר נאשמים. המדובר היה בשמונה אישומים של ארבעה נאשמים (אליהם צורף תיק נוסף של

נאשם 4), בגדרם מתואר כיצד פעלו נגד אזרחים וכוחות הביטחון, כאשר שיטתם, על פי רוב, היתה הכנת בקבוקי תבערה והשלכתם. הנאשמים הצליחו בדרך זו להצית משאבת רכב וכלי רכב משטרת. אציין, כי נוסף לזאת הציתו באמצעות בניין רכב נוסף. בית המשפט המחוזי גזר על המשיב 1 שיטת ושיטה (66) חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון הוסיף לכך שישה עשר (16) חודשים, על המשיב 2 נגזרו ארבעים (40) חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון הוסיף לכך עשרה (10) חודשים, על המשיב 3 נגזרו עשרים וארבעה (24) חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון הוסיף לכך שישה (6) חודשים, ועל המשיב 4 נגזרו חמישים ושניים (52) חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון הוסיף ארבעה עשר (14) חודשי מאסר.

29. בת"פ (מחוזי י-ם) 16050-08-15 **מדינת ישראל נ' עבאסי** (15.5.16) מדובר היה בחמישה אישומים של נאשם שהשתתף בהתקהלויות אסורות בהן יודו בקבוקי תבערה ונורו זיקוקים לעבר כוחות הביטחון, כאשר באחד המקרים פגע בקבוק תבערה בג'יפ משטרת. הנאשם היה בן 20. נוכח סמיכות הזמנים בין האישומים השני והשלישי, קבע בית המשפט כי מדובר באירוע אחד וקבע את המתחמים הבאים: ביחס לאישום הראשון נקבע מתחם שנע בין עשרים וארבעה (24) לבין ארבעים ושמונה (48) חודשי מאסר בפועל, בגין האישומים 2 ו-3 קבע מתחם שנע בין עשרים (20) לבין ארבעים (40) חודשי מאסר, בגין אירועי האישום הרביעי (בו נפגע הג'יפ) קבע מתחם שנע בין שלושים (30) לבין שישים (60) חודשי מאסר, ובגין אירועי האישום החמישי קבע מתחם שנע בין עשרים וארבעה (24) לבין ארבעים ושמונה (48) חודשי מאסר. בסופו של יום נגזר על הנאשם מאסר בפועל של ארבע וחצי (4.5) שנים.

30. בת"פ **אעביד** (3.6.15) (שאושר בע"פ **עביד** (20.4.16)) מדובר היה בנאשם שהיה חלק מהחזית הדמוקרטית, השתתף בהתפרעויות, שיגר זיקוקים ויידה אבנים לעבר כוחות הביטחון, כאשר באחד המקרים, נפגעו ונדרשו לטיפול רפואי מספר שוטרים. הנאשם היה בן 20, סיים תשע שנות לימוד ועבד כנהג משאית. נקבעו מתחמי ענישה שונים, בגין אירועים שונים. לענייננו נוגע המתחם שנקבע בגין שלושת ידווי אבנים, והוא בין שניים עשר (12) חודשים לעשרים וארבע (24) חודשים. העונש בפועל בגין מעשים אלו היה חמישה עשר (15) חודשי מאסר בפועל.

31. בת"פ (מחוזי י-ם) 14476-04-15 **מדינת ישראל נ' עביד** (11.4.16) (להלן: "ת"פ **עביד**") מדובר היה בחמישה אישומים. האחד, נגע לתמיכתו בארגון טרוריסטי (חמאס) וארבעה נוספים נגעו להצטיידותו בבקבוקי תבערה, קופסאות זיקוקים, רוגטקה, גולות ודגלי חמאס, ציוד אחרים בבקבוקי תבערה, ידווי הבקבוקים וירי ברוגטקה ושל זיקוקים במספר התפרעויות. כאשר באחד המקרים שיגר הנאשם זיקוקים לעבר שוטרים, וזיקוק ששוגר קרוב לפניו של שוטר וממרחק קצר, פגע בו. הנאשם היה בן 21, מאורס וטען כי הדברים נעשו מתוך סערה רגשית. בית המשפט קבע מתחם כולל לכלל מעשי ההתפרעות והעמידו על חמישים (50) עד שמונים וארבעה (84) חודשי מאסר. את המאסר בגין מעשי ההתפרעות העמיד על שש וחצי (6.5) שנות מאסר בפועל.

32. ממכלול השיקולים, היינו, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ועקרון ההלימה בין חומרת המעשים, נסיבותיהם של הנאשמים ומידת אשמתם, לאחר שעינתי בפסיקה, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, כאמור, אני קובע את מתחם הענישה ההולם כדלקמן:

32.1 בגין האישום הראשון: בין **עשרים** (20) חודשי מאסר **לשלושים ושישה** (36) חודשי מאסר.

32.2 בגין האישום השני והשלישי: בין **עשרים** (20) לבין **ארבעים** (40) חודשי מאסר.

33. כאמור, עת גוזרים את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. השיקולים הרלוונטיים מנויים בסעיף 40יא לחוק, כדלקמן:

- 33.1 **גיל הנאשם** - הנאשם 1 בן 22 והנאשם 2 בן 20. האמור אינו מהווה שיקול משמעותי, שכן השניים בגירים, ולמרבה הצער עבירות מסוג זה מבוצעות בעיקר על ידי בני גילם.
- 33.2 **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו** - הנאשם 1 אמנם הודה בפניו בעובדות כתב האישום, אך בפני שירות המבחן קיבל אך אחריות חלקית על מעשיו והפחית מחומרת מעשיו. הנאשם 2, לעומתו לקח אחריות מלאה על המעשים, בפני שירות המבחן, אף שטען כי לא ביצע אותם על רקע אידיאולוגי.
- 33.3 **עבר פלילי** - נאשם 1 הורשע (ביום 6.1.16) על החזקת אגרופן או סכין שלא למטרה כשרה, כאשר מדובר היה בלהב סכין יפנית שהוחזקה בתעודת הזהות שלו (ת"פ (שלום יים) 2830-09-15). בגין זאת הוטל עליו מאסר בפועל של 30 יום ומאסר על תנאי שלא לעבור על אותה עבירה בה הורשע. משכך, אין מדובר במאסר בר הפעלה בעניין זה. לנאשם 2 אין עבר פלילי.
- 33.4 **נסיבות נוספות** - הנאשמים, שניהם, מבתיים שאינם עמידים כלכלית, בעלי השכלה מוגבלת ועבדו לפרנסתם קודם למעצרים.

העונש

34. שני הנאשמים צעירים, בעלי רקע נורמטיבי והנאשם 2 ללא עבר פלילי, והדבר עומד לזכותם. כן יש להתחשב בכך שהרשעתם מבוססת על הודאותיהם, דבר שהביא לחסכון זמן שיפוטי רב. ברם, המדיניות השיפוטית היא של הטלת מאסר משמעותי בעבירות כגון דא, שכאמור, מבוצעות בשנה האחרונה פעמים רבות על ידי צעירים אשר זהותם לא התגבשה עד תום. גם אם נסחפו בלהט ההמון, כטענתם, אין בכך כדי להקל ממעשיהם (השוו: ע"פ 3261/15 פלוני נ' מדינת ישראל (9.11.15), פסקה 15 ות"פ עביד, פסקה 26). זאת שכן, מנטליות של המונים, אינה יכולה להוות תירוץ ליידוי אבנים או זריקת בקבוקי תבערה אל עבר כוחות הביטחון, שהסכנה הנשקפת להם בגין מעשים אלו, בגוף ובנפש, היא מוחשית.

35. משכך, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הרלוונטיים, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

על נאשם 1 - עובדה דנדיס -

(1) בגין כלל האישומים, **מאסר בפועל של חמישים (50) חודשים**, שיחלו להימנות מיום מעצרו (23.11.15).

(2) **מאסר על תנאי של שניים עשר (12) חודשים**, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה בתקופה של שלוש (3) שנים מיום שחרורו.

על נאשם 2 - לואי דנדיס -

(1) בגין האישום השני והשלישי, **מאסר בפועל של שלושים (30) חודשים**, שיחלו להימנות מיום מעצרו (23.11.15).

(2) **מאסר על תנאי של שניים עשר (12) חודשים**, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה לתקופה של שלוש (3) שנים מיום שחרורו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון, בתוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשרות המבחן.

ניתן היום, י"ט אלול תשע"ו, 22 ספטמבר 2016, במעמד הנאשמים ובאי כוח הצדדים.